

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Gestis Beati Aloysii Gonzagæ E Societate Iesv

Marchetti, Annibale

Florentiæ, 1687

Capvt VII. Aloysij Obitus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43962

tio eadem verba protulit : hâc nocte moriar ,
hâc nocte moriar .

CAPVT VII.

Aloysij Obitus .

Vm tempus omnè eius diei an-
temeridianum alijs , atque alijs
pietatis officijs exegisset; cumq;
iterum , ac sæpius sacro Eu-
charistici Panis Viatico a pri-
mâ luce instrui postulasset; mē-
ridie appetente idem cupidius flagitare , mā-
gnisque precibus vrgere cœpit , minimè tamen
Medicis , ac ministris audientibus : res enim ,
cum nulla apparerent propinquæ mortis indi-
cia , cunctationem recipere videbatur . Inte-
rea Gregorius XIV Pont. Max. de gravi Aloy-
sij valetudine , extremoque discrimine fortè e-
doctus , ut suam erga eum voluntatem proba-
ret , impertitâ illi Christi nomine omnium cri-
minum impunitate , ultrò misit , qui eum hâc de
re faceret certiore . Quod cum ei a Collegij
Ministro esset renunciatum , æquè voluptati
fuit , tam singulari beneficio cumulari , ac pu-
dori Pontificis Maximi recordationem , vulga-

Pont. M^o
mittit , qui
suam erga
eum indul-
gentiâ re-
nunciet .

Pudet, Pō-
tificē sui
recordatū.

ribus, atque humilibus inaccessam, subiisse: manibus tamen, ne tam decorum humanæ gloriæ pudorem, ac verecundiam ostentaret, vultum comprimere festinavit.

Sesquihorâ ferè ante solis occasum, cum ex Ædibus D. Andreæ Quirinalibus Io: Baptista Lambertinus eius olim in tyrocinio socius adesset, rogatus ab Aloysio est, ut pro suâ prudentiâ, atque autoritate conuentum Collegij Rectorem ad id flectere niteretur, ut sibi Sacrum Viaticum properari mandaret; ne summo præsidio in summo discrimine fraudaretur. Quod cum ille peregisset, ad Aloysium reversus, eius rogatu obsecrationem, quam Litaniâ Christi Corporis dicunt, præiit, ipso Aloysio quantâ poterat contentione, ac pietatis sensu subsequente. Eâ absolutâ Adolefcens ore ad hilaritatem, blandumquè risum composito, grates illi persoluit. Inde Collegij Rector magnâ, uti assolet, Patrum, ac Ministrorum stipatus cateruâ Eucharisticum Panem in eius cōclave detulit. Ad cuius conspectum tanto exarsit amore, eaque dedit gestientis animi signa, ut non velatum Numen adorare, verùm suâ luce conspicuum, ac discussâ omnis mysterij nube reiectum contueri diceres. Quod cum Astantes haud falleret, mirè commoti ijs ver-

Sacro Via-
tico refici-
tur.

Astātes ō-
nes colla-
crymātur.

bis

bis a Rectore auditis : *Accipe Frater Viaticum* ,
omnes vim lacrymarum profudere .

Sumpto summâ cum pietate, ac veneratione
Pane Eucharistico , libuit , quotquot aderant ,
universos veteri nostrorum more peregrè pro-
ficiscentium , amplexari : quo in officio cum
ultimùm valere singulos peramanter iussisset ,
iterum dare lacrymas coegit . Plerique eum
diutiùs complexu retinebant, magnoque studio,
obtestabantur , uti sua omnia , quæ ad animi
salutem pertinerent , Deo sedulo commenda-
ret . Familiari cuidam , reliquis diligentius
eius apud Superos officia requirenti , pollicitus
est , simul eò peruenisset , omni curâ , atque
animi sollicitudine se illum Deo commendatu-
rum , tantoque sibi cariorem fore , quanto su-
pernæ caritatis ignis purior supra terrenum, &
flagrantior esset . Quæ omnia cum mirâ ala-
critate , & constantiâ egisset , locutusque esset ,
haud parum prænuntiatæ mortis authoritati ,
ac fidei detraxit : nemine sibi facilè persuaden-
te , linguam , mentemque usque adeo mortem
e proximo spectanti constare posse .

Eâ horâ Romanæ Provinciæ Præpositus cu-
biculum ingressus , ut valeret , quidue rerum
ageret , Aloysium interrogat : cui ille ; ire per-
gitus Pater : quonam ? inquit Præses : in Cæ-
lum,

Y 4

Omnibus,
ut peregrè
profectu-
rus, solito
in ample-
xu valēdi-
cit .

Sua in agē
do constā-
tia mortis
præfagio si
dēminuit

Mira hic
quoque se
curitas .

lum, statim, ac minimè dubius subjicit Adolefcens: cui Pater; ita ne verò in Cælum? nã meâ, inquit, me crimina prohibeant, eò me venturum ex infinitâ Numinis benignitate, certa fiducia est. Tum Præses ad astantes conuersus demissâ paululùm voce; audistis, inquit, quàm securè optimus Adolefcens de cælesti profectiõne agat: certè non secus atque inter nos de Tusculanâ, vel Tyburtinâ ageretur: quæ vestra quæso sententia est? quid rogo mihi estis authores? num censeatis communi ceterorum humandum sepulcro? an verò a reliquis secerendum? cui uno ore responsum, eximiam integritatem dignam planè videri, quæ eximatur a turbâ, & præcipuis discriminetur honoribus.

Omniũ sē-
tentiã pe-
culiari se-
pulcro hu-
mandũ cē-
setur.

Sub diei exitum aderat illi Virgilius Cæparius eius amantissimus, qui Aloysij caput subiectâ manu Christo è Cruce pensili contemplan- do erectum sustentabat: cumquẽ Adolefcens immotâ oculorum acie Numinis ultima patiẽtis formam imitaturus intueretur; sublata repente dexterâ lineum sibi e capite pileolum detrahit: quem moribundi motum Cæparius interpretatus, suum in locum tacitus restituit. At ille haud multò post caput iterum reteggit: eique denuò Cæparius occurrens, cave, in-

Pileolum
Christũ i-
mitaturus
sibi detra-
hit.

quit, mi Aloyfi, decedentis diei auræ inclemē-
tiori caput haud impunè nudaveris. Cui ille
oculis ad eum primùm, mox ad Numinis simu-
lacrum versis, Christus, inquit, apèrto capite
occubuit. Quibus verbis mirè affantes com-
movit, fuitque omnibus documento, qui Chri-
sti vestigia in vitæ actione sequutus sit, dili-
gentius illi propè exitum obseruanda, quando
& labi ex imbecillitate facilius, & lapsus irre-
vocabilis.

Cum in commune eo audiente primis diei
tenebris consuleretur, cuinam eorum, qui ade-
rant, noctu ad eius ministerium lucubrandum
foret; is Sacerdotem designavit, quem semel
iterumque monuit, ut ipse, ni grave esset,
excubaret: & quia alteri cuidam eius excessum
coram cernere cupienti, se in tempore moni-
turum sponderat; Tu quoque, inquit, qua-
si fidem exoluturus, ne quæso disceseris. In-
de sub primam noctis horam animaduertens
Collegij Rector Aloysium tam liberè, ac diser-
tè, nullâque trepidatione instantem mortem
significante, quæ res, & voluntas ferret, el-
qui; eâ nocte moriturum nequaquam credidit:
quin & aliquot præterea dies fore superstitem
suspicatus, nostris omnibus, qui spectandi stu-
dio frequentes conuenerant, edixit, ut cubi-

tum

Rector õ-
nes cubitũ
ire iubet
haud cre-
dens ea nõ
ẽte mort-
urum.

Fabrinus,
& Guelfuc
cius relin-
quuntur.

Ceteri sū-
mo cū mœ-
rore dif-
cedunt.

Bell: ante-
quā difce-
dat eius sā-
lutē Deo
cōmendat.

tum discederent, certi tam brevi non excessu-
rum. Vni duntaxat Collegij Ministro Nico-
lao Fabrino negotium dedit, uti illi, si quid
accideret, prestò esset: cui etiam placuit so-
cium permittere Antonium Franciscum cogno-
mento Guelfuccium illi valdè familiarem. Alii
præterea, ut multorum precibus fatigaretur,
manere concessit neminem. Incredibile dictu
est, quanto cum mœrore ceteri omnes absce-
serint, ut apud quos eius præflagitioni longè
maior quàm ut Rectoris authoritati concede-
ret, fides esset, ac certissima inde opinio ul-
tra ab se in vitâ minimè conspectum iri. Is
verò ut mœrentium sui causâ acerbiter le-
varet, benignè cunctos intuitus, sese omnium
in Cælo memorem futurum recepit: rogare
interim, ut sibi extremum discrimen mox adi-
turo opem precibus ferant: cumque alia alijs
mandata ab eius obitu perficienda dedisset,
cunctos lacrymis madidos unus ipse lætus di-
misit. Omnium postremus, dilapsis reliquis,
Bellarminus permansit, qui eius rogatu positus
genibus unâ cum Fabrino, & Guelfuccio ani-
mi salutem Præpotenti rerum Domino com-
mendavit: quo peracto ipse quoque recessit, Re-
ctoris imperio obsequenturus.

Postquam excessere omnes, duobus, queis
data

data venia, manentibus; Aloysius mente, ut cum maximè, in Cælum intentâ, pias quasdam e sacris litteris mutuatus voces, identidem vibrabat ad Superos, illas præsertim a Christo moriente usurpatas: *In manus tuas Domine commendo spiritum meum*. Idem perpetuò confitit vultus nullo metu, aut mœrore contractus, eumque ad mortem usque constantis animi indicem retinuit. Crebrò Patres, qui reliqui fuerant, illum per id tempus aquâ lustrali aspergere, pios sensus subijcere, Christi signum osculandum exhibere, atque alia id generis officia, quæ illi fore pergrata noverant, præstare. Is verò cuncta libens auscultare, arripere, exequi: & ut grati animi argumentum daret, eorum apud Superos memoriam, curamque nunquam se abiecturum, usque dum viverent, polliceri. Interea Mortem adesse, initumque cum eâ certamen, largus oris sudor, livorque haud obscure indicarunt: quo tempore cum se gravissimè affici, inque aliam partem trepido ore, atque interimortuis vocibus verti cupere significasset (tertium enim iam diem unum, atque idem latus membra reliqua exceperat) veriti Patres, nè motu quolibet labantem vitam impellerent, ratique id naturæ, non mentis, votum, obsecundare

recu-

Paruas preces iaculatur ad Superos
Luc: 23. 46

Sudor livor: mortem adesse indicant

Verti cupie sed visa Christi mortis imagine acquiescit.

recularunt : tum obiectâ Christi inter spinas ,
clausosque expirantis imagine , animos ita illi
revocarunt , ut coniectis in amantissimi Do-
mini supplicium luminibus , sat vultu , nutuque
declaraverit , longè plura illius causâ perferre
paratum : idque tranquillo postea silentio ex-
trema perpessus egregiè confirmavit .

Denique ut palàm fuit , eum membris pro-
pè omnibus captum , nec sermonis , motusque
facultatem superesse , sacrum cereum Christia-
næ Religionis symbolum in manum tradunt ,
quem ille suæ in Deum caritatis , ac fidei pro-
ficiendæ studio arctè complexus , haud ita mul-
tò post motis labijs suavissimum Iesu nomen
conari visus est , eoque nisu inter alteram , ac
tertiam ab inikâ nocte horam , animam expe-
ctantibus , secumque in sublime ferre gestien-
tibus Angelis efflavit . *Sanctè oc-
cumbit .* Habitus oris vitæ pericu-
lis , quam vitâ defuncto , ac securitatem sibi
gratulandi similior mansit . Obijt anno a Vir-
ginis Partu MDXCI 12 Kal. Quintil. cum
annum ætatis ageret tertium supra vicesimum ,
quibus tres præterea menses , diesque undecim
accesserant . Ætas non magna , si lapsi dunta-
xat dies computentur ; par tamen æternitati ,
si etiam venturi , quos lapsa ætas promeruit ,
& quasi conceptos , gestatosque peperit , in-
com-

computationem venerint. Neque enim mortalem tantummodo vitam duxisse credendus est, qui præsentem hanc vitam futurâ, atque immortalî foetam traduxit.

CAPVT VIII.

De honoribus Aloysio post mortem habitis.

Ntequam ad iusta S. Adolescenti persoluta enarranda aggrediamur, libet quàm sanè iusta, seu debita fuerint, præclarissimo Mariæ Magdalenæ de Pazzijs testimonio eius integritati dato declarare. Alia testimonia, quæ e publicis tabulis proferre possem, libens omitto; ne hoc per se satis firmum quæsitâ fulcimenta infirmitatis insimulent. Erat sanctissima foemina universæ Societatis Iesu, ac præsertim Aloysij Gonzagæ, cuius eximiam Sanctitatem dudum acceperat, studiosa in primis. Hæc cum prid. Non. Aprilis Anno humanæ salutis MDC esset inter orandum in supernarum rerum contemplatione penitus defixa repente Cælum coram se discedere conspicata, hiatu in medio Aloysium vidit, qui inter Beatorum

D: Mariæ
Magd. de
Pazzijs stu
diū in Soc